

Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard

Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Opdrachtgever

Kubiek Ruimtelijke Plannen
Kerkewijk 156
3904 JJ Veenendaal

Projectleider

Dhr. F. Stevens
Senior KNA archeoloog

Versie: 1**Projectnummer**

Synthegra Rapport S210036-B

Autorisatie

Dhr. I.S.J. Beckers
Senior KNA archeoloog

Datum

02-03-2022

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

INHOUD

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	3
SAMENVATTING	4
1 INLEIDING	6
1.1 Onderzoekskader	6
1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen	6
1.3 Ligging en huidige situatie plangebied	7
1.4 Toekomstige situatie plangebied	8
2 VOORONDERZOEK	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het bureauonderzoek	10
2.3 Resultaten van het inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen	11
3 VELDONDERZOEK	12
3.1 Methode	12
3.2 Landschapsgenese en bodemopbouw	14
3.3 Analyse sporen en structuren	16
3.4 Vondstmateriaal	20
3.5 Specialistisch onderzoek	22
4 BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN EN CONCLUSIES	23
4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen:	23
4.2 Conclusies	24
5. ARCHEOLOGISCHE WAARDERING EN SELECTIEADVIES	25
5.1 Waardering	25
5.2 Selectieadvies	27
BRONNEN	28

Bijlagen:

Bijlage 1: Sporenlijst

Bijlage 2: Vondstenlijst

Bijlage 3: Splits en determinatielijst

Afbeelding voorblad: locatie sleuf 1, Schouteneinde 27 te Puttershoek (bron: Synthegra B.V.)

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Administratieve gegevens

Toponiem : Schouteneinde 27
Plaats : Puttershoek
Gemeente : Hoeksche Waard
Provincie : Zuid-Holland
Projectnummer : S210036-B
Bevoegde overheid : Gemeente Hoeksche Waard, Deskundige namens de bevoegde overheid: drs. C.D.R. Cohen Stuart

Opdrachtgever : Kubiek Ruimtelijke Plannen
Uitvoerende instantie : Synthegra B.V.
Datum uitvoering veldwerk : 27-01-2022, extra dag 28-01-2022
Uitvoerders veldwerk : I. Beckers, K. Durczak
Onderzoeksmelding (ARCHIS) : 5107028100
Datum onderzoeksmelding : 23-08-2021
Afrondingveldwerk : 28-01-2022
Kaartblad : 43F
Periode : Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd
Oppervlakte : Circa 840m²
Perceelnummer(s) : Kadastrale gemeente Puttershoek, sectie C, perceelnummer: 2696
Grond eigenaar / beheerder : H. Kranendonk en R. Besseling
Grondgebruik : Bewoning
Geologie : Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Walcheren; Formatie van Nieuwkoop, Hollandveen laagpakket; Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Wormer.

Geomorfologie : Bewoning
Bodem : Poldervaaggrond
Depot : Documentatie en vondsten zullen worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Zuid-Holland te Alphen aan den Rijn

De onderzoekslocatie wordt omsloten door de volgende coördinaten:

Noord:	x 99043	y 424410
Oost:	x 99039	y 424387
Zuid:	x 99023	y 424378
West:	x 99021	y 424401
Centrum:	x 99031	y 424395

Samenvatting

De aanleiding voor het hier gerapporteerde onderzoek is de aanleg van twee nieuwe vrijstaande woningen. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Kubiek Ruimtelijke Plannen. Bij het vooronderzoek is vastgesteld dat vrijwel overal een intact bodemprofiel aanwezig is en daarom resten vanaf het Neolithicum tot de Nieuwe Tijd binnen het plangebied kunnen worden verwacht.

Doelstelling

Het doel van het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachting, zoals geformuleerd in het bureau- en booronderzoek (zie hoofdstuk 2). Dit omvat het vaststellen van de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.¹ Het resultaat is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies, aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) genomen kan worden.

Gevolgde onderzoeksmethode

Het proefsleuvenonderzoek aan de Schouteneinde 27 te Puttershoek is in de periode 27-01-2022 tot 28-01-2022 uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door I. Beckers.² Tijdens het veldonderzoek is er geen reden geweest om van de hierin beschreven onderzoeksmethodiek af te wijken. In totaal zijn er 2 proefsleuven gegraven waarin 1 vlak is aangelegd en gedocumenteerd. Er zijn 3 profielen aangelegd om de bodemopbouw te documenteren

Resultaten

Er is tijdens het onderzoek aangetoond dat de gespecificeerde archeologische verwachting uit het bureauonderzoek en de resultaten van het uitgevoerde booronderzoek correct zijn. Er was op basis van dit voorgaande onderzoek reden om aan te nemen dat er archeologische resten uit de 19^e eeuw en mogelijk ouder konden worden aangetroffen. Dit blijkt uit het onderhavige onderzoek. De muurresten die zijn aangetroffen duiden op een structuur die dateert aan het begin van de 19^e eeuw en dat sluit aan met de bebouwing die is weergegeven op de kadastrale minuut uit omstreeks 1830. Zowel baksteenformaat als mortel sluiten aan bij deze periode. Het merendeel van de mix van het aardewerk dat bij de aanleg van de werkputten is gevonden, stamt ook uit deze periode. Verspreid door de ophogingslagen en in een greppel die onder de muurresten werd aangetroffen, zijn er echter ook oudere scherven aangetroffen uit de 17^e/18^e eeuw. Dit geeft aan dat er al eerder activiteit binnen het gebied was, dit is echter niet verder te duiden dan dit. In het zuidelijk deel van werkput 1, tegen de weg Schouteneinde, is ook nog een wisseling van ophooglagen aangetroffen (afval- en humeuze lagen). Deze behoren tot het dijklichaam waarop de weg Schouteneinde is aangelegd. Deze bevinden zich boven het niveau dat uit ca. 1830 dateert en de ophogingslagen dateren dus uit de 19^e of 20^e eeuw.

¹ SIKB 2018.

² Beckers 2021.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Aanbeveling

Binnen de grenzen van het plangebied zijn behoudenswaardige archeologische resten aangetroffen. Om die reden wordt aanbevolen beschermende maatregelen te nemen om de archeologische resten niet te verstoren. Dit geniet de voorkeur aangezien er sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Indien planaanpassing echter niet mogelijk is, dient er een vervolgonderzoek uitgevoerd te worden in de vorm van een archeologische begeleiding (AB) van de sloop van de aanwezige fundamenteën. Hierna dient dan een opgraving (DO) te worden uitgevoerd bij bodemverstorende activiteiten, indien er geen beschermende maatregelen kunnen worden genomen. Voor een dergelijk onderzoek is het wettelijk verplicht een Programma van Eisen (PvE) op te stellen dat goedgekeurd dient te worden door het bevoegde gezag. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente Hoeksche Waard.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. De resultaten van dit onderzoek dienen vooraleerst te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Hoeksche Waard). Deze neemt vervolgens een definitief selectiebesluit.

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

Synthesgra B.V. heeft in opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen op de locatie Schouteneinde 27 te Puttershoek in januari 2022 een archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven³ uitgevoerd (afbeelding 1). De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen realisatie van twee nieuwe vrijstaande woningen.

Door de voorgenomen graafwerkzaamheden kunnen eventueel aanwezige archeologische waarden verloren gaan. Daarom is op basis van het bestemmingsplan, met daarin verwoord het gemeentelijk beleid, in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voorafgaand aan de graafwerkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende versie Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.1).⁴ De uitgangspunten en randvoorwaarden voor dit onderzoek zijn vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door I. Beckers.⁵ Dit PvE is namens de gemeente Hoeksche Waard getoetst en goedgekeurd door de adviseur van het bevoegd gezag, C.D.R Cohen- Stuart.

De bevoegde overheid, gemeente Hoeksche Waard, zal de resultaten van het onderzoek toetsen en een definitief selectiebesluit nemen aangaande de vrijgave van het plangebied voor verdere ontwikkeling zoals omschreven in de vergunningsaanvraag.

1.2 Onderzoekdoel en vraagstellingen

Het doel van het inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachting, zoals geformuleerd in het betreffende bureau- en booronderzoek (zie hoofdstuk 2). Dit omvat het vaststellen van de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.⁶ Het resultaat is een rapport met een waardering en een inhoudelijk (selectie-)advies, aan de hand waarvan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) genomen kan worden.

De doelstelling van het proefsleuvenonderzoek is het aanvullen en toetsen van de archeologische verwachting, zoals geformuleerd in hoofdstuk 4 van het Programma van Eisen. Het doel van het archeologische onderzoek is onder meer om vast te stellen of binnen het plangebied een vindplaats aanwezig is en zo ja, het begrenzen van de op het terrein aanwezige archeologische waarden en het bepalen van de gaafheid en conservering ervan. Verder moet een gefundeerde afweging worden gemaakt met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.

³ IVO-P, protocol 4003

⁴ SIKB 2018.

⁵ Beckers 2021.

⁶ SIKB 2018.

De opdrachtgever heeft geen aanvullende doelen en wensen kenbaar gemaakt die invloed hebben op de onderzoeksopdracht.

De volgende onderzoeksvragen uit het Programma van Eisen zullen worden beantwoord:⁷

1. Zijn binnen het plangebied één of meer archeologische vindplaatsen aanwezig, in het bijzonder van historische bebouwing langs het Schouteneinde?
2. Wat is de lithologische-, lithogenetische- en geologische bodemopbouw van het plangebied?
3. In welke mate is het onderzoeksgebied verstoord?
4. Indien sporen en/of structuren aanwezig zijn, wat is de aard, omvang, datering, fasering en conserveringstoestand van de sporen en structuren?
5. In hoeverre zijn in het gebied nog sporen van de 19^e -eeuwse bebouwing en hun voorgangers aanwezig?
6. In hoeverre is langs het Schouteneinde nog een pakket met dijkophogingslagen aanwezig? Kan het onderzoek inzicht geven in de datering en stratigrafie van het pakket?
7. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en hoe is de conserveringstoestand van de verschillende vondstcategorieën?
8. Wat is de datering van de archeologische vondsten, tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij en hoe is de conserveringstoestand?
9. Indien archeologische resten afwezig zijn: wat is hiervoor de verklaring?
10. Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische resten, zowel horizontaal als verticaal /stratigrafisch? Kunnen in de stratigrafische opbouw meerdere gebruiksfases aangewezen worden?
11. Is sprake van een behoudenswaardige vindplaats of vindplaatsen op basis van de criteria voor het waarderen van vindplaatsen uit KNA 4.1?

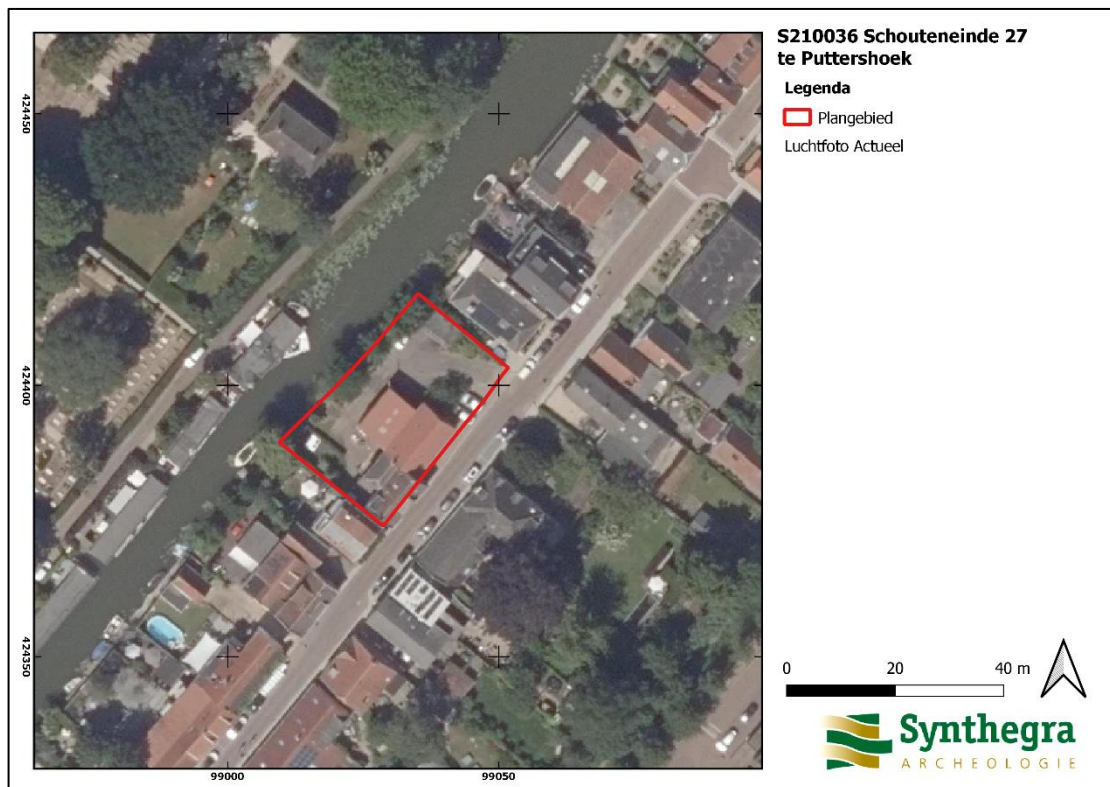
1.3 Ligging en huidige situatie plangebied

Het plangebied beslaat een oppervlak van circa 840 m² en is gelegen aan het Schouteneinde 27 te Puttershoek (afbeelding 1). Het plangebied heeft een woonbestemming en is bebouwd met een woning en schuur. Het plangebied grenst aan het Boezemvliet (watergang) en ligt op één van de oudste dijken van Puttershoek. Het Schouteneinde is een smalle dijk en de meeste bebouwing is op de kruin van de dijk gebouwd. Hierdoor ontstaat een typerende lintbebouwing met gesloten karakter. Rondom het plangebied zijn voornamelijk woningen en enkele bedrijfspanden gelegen.

⁷ Beckers 2021.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

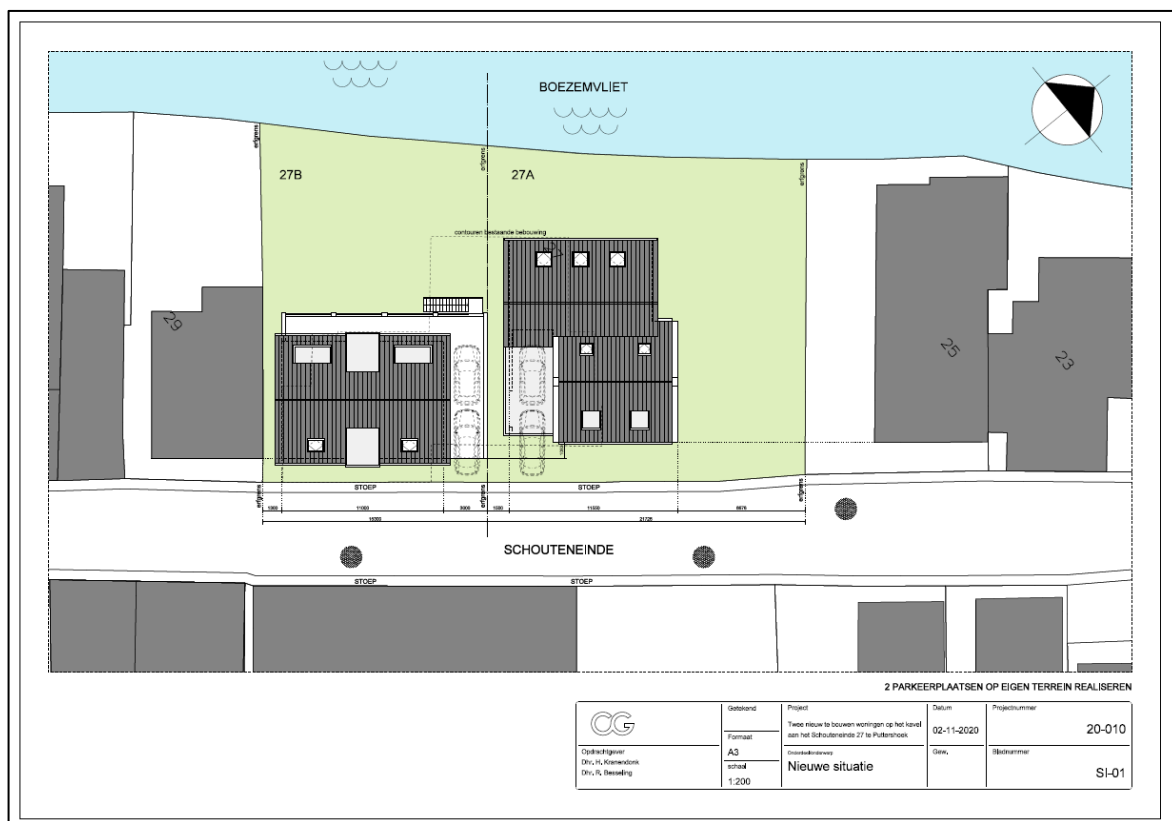
Afbeelding 1: Het plangebied, rood omkaderd, op een Luchtfoto (Bron: www.Pdok.nl).

1.4 Toekomstige situatie plangebied

De huidige inrichting zal worden gewijzigd. De huidige woning en schuur worden gesloopt. Het kavel zal worden gesplitst waarna er twee nieuwe woningen zullen worden gerealiseerd. Beiden woningen krijgen een grote zij-/achtertuin met parkeerplaats (afbeelding 2). De exacte diepte van de bodemverstoringen is niet bekend, maar voor de nieuwbouw van een woning wordt uitgegaan van circa 1 meter diepte.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 2: Toekomstige situatie binnen het plangebied (Bron: Kubiek Ruimtelijke Plannen).

2 Vooronderzoek

2.1 Inleiding

In een eerder stadium is voor het plangebied een bureau- en booronderzoek uitgevoerd.⁸

2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op basis van het bureauonderzoek

Op basis van bovenvermeld bureauonderzoek geldt voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting, de essentie is weergegeven in onderstaande tabel:

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwacht dat er in de ondergrond nog diverse resten aanwezig kunnen zijn uit het Neolithicum. Indien het plangebied op de noordelijk gelegen Puttershoekse stroomrug (actief tussen 7100 en 4000 v.Chr.) ligt, is het mogelijk om resten van het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen aan te treffen. In de lagere delen van het landschap is veen gevormd. Hierop kunnen met name vanaf de IJzertijd archeologische resten van bewoning worden aangetroffen indien het veen niet verspoeld of afgegraven is. De top van het veen kan beneden de getijafzettingen van het Laagpakket van Walcheren worden aangetroffen. De eventuele resten van nederzettingen en vondsten worden met name verwacht langs eventuele veenstroompjes. Daarnaast kunnen archeologische resten vanaf de IJzertijd tot en met de Late Middeleeuwen worden aangetroffen op het pakket zeelei. Voor de inpoldering stroomde het gebied regelmatig over. De condities voor bewoning in dit gebied waren in deze periode laag. Mogelijke bewoning zou op een verhoging in het landschap hebben kunnen plaatsgevonden. Met name vanaf de inpoldering is het mogelijk om op het pakket zeelei archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen aan te treffen.

De verwachting voor resten uit de Nieuwe Tijd is hoog. Op de kadastrale minuut uit het begin van de 19^e eeuw is er bebouwing zichtbaar en er kunnen nog oudere voorgangers aanwezig zijn. De bebouwing in het gebied heeft mogelijk schade aangebracht, maar deze bebouwing was qua fundatie relatief licht. Uit de boringen blijkt dat het hierbij gaat om bakstenen muur/funderingsresten op circa 50 cm beneden maaiveld.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Laat-Paleolithicum -Mesolithicum	N.v.t.	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen: vuursteen artefacten, haardkuilen	N.v.t
Neolithicum - Late Middeleeuwen	hoog	Bewoningssporen: (semi permanente) nederzettingen, sporen van agrarisch/industrieel landgebruik, percelering: cultuurlaag, Mobilia: fragmenten keramiek, glas, metaal, natuursteen, bouwmaterialen	vanaf 60/80 cm -mv
Nieuwe Tijd	hoog		vanaf 60/80 cm -mv

Tabel 1: Gespecificeerde archeologische verwachting.

⁸ Ransijn 2021

2.3 Resultaten van het inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen

In de boringen zijn verspreid over het gehele plangebied archeologische indicatoren aangetroffen die passen bij bewoningssporen vanaf de Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd. Het gaat hierbij om een woonlaag waarin fragmenten roodbakken keramiek, tabakspijpjes, baksteen en puin zijn aangetroffen. De archeologische indicatoren die gedaan zijn in de boring waar ophooglagen zijn aangetroffen die samenhangen met de dijk, zijn mogelijk niet te relateren aan het plangebied, aangezien het hierbij vermoedelijk om grond gaat die elders vandaan komt. Echter zijn vondsten uit eerdere perioden niet uit te sluiten, omdat er vanaf het veen bewoningssporen vanaf IJzertijd kunnen worden aangetroffen. Echter, in één boring is veen aangetroffen waarvan de top niet is veraard. Dit houdt in dat het gebied hier moerassig was en dus kan de hoge verwachting voor de IJzertijd naar laag worden bijgesteld. Onder dit veen liggen mogelijke afzettingen die te maken hebben met de Putterhoekse stroomrug. Deze zijn echter niet aangetroffen in de boringen, dus blijft de hoge verwachting gelden.

De archeologisch interessante laag bevindt zich tussen 40 à 100 cm beneden maaiveld. De vermoedelijke funderingsresten bevinden zich binnen deze laag op circa 50 à 60 cm beneden maaiveld. De mogelijke woonlaag komt voornamelijk voor in de zuidelijke helft van plangebied, terwijl de muur/funderingsresten vooral in de noordelijke helft van het plangebied zijn aangetroffen. Het was echter niet mogelijk om overal te boren, i.v.m. de aanwezigheid van verhardingen en bebouwing, waardoor een nauwkeurigere verspreiding van deze archeologische lagen op basis van deze boringen niet nader te bepalen is.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals vastgelegd in het Programma van Eisen (PvE) dat is opgesteld door I. Beckers.⁹ Tijdens het veldonderzoek was er geen reden om van de beschreven onderzoeksmethodiek af te wijken.

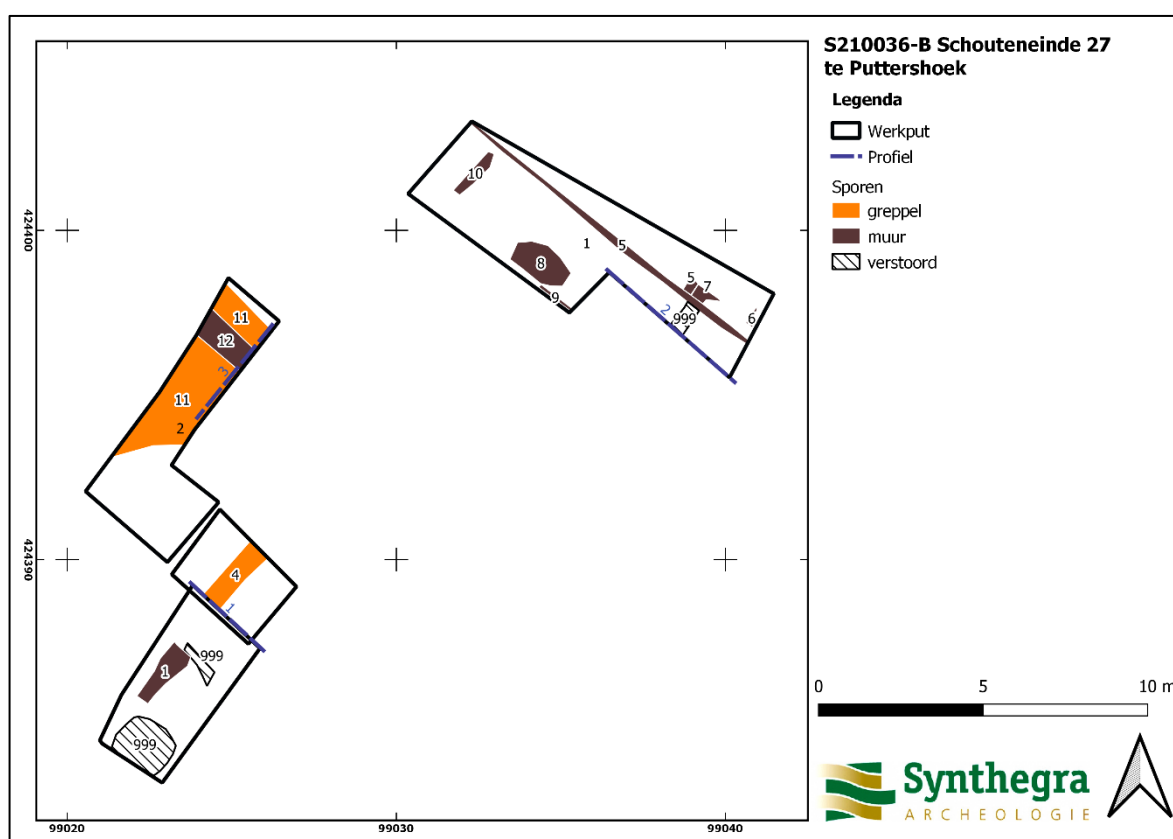
Afbeelding 3. Overzicht van de werkput voor aanvang van de werkzaamheden. (Bron: Synthegra B.V.)

In totaal is ca. 70 m² onderzocht in twee proefsleuven waarin 1 vlak is aangelegd en gedocumenteerd (zie afbeelding 4). De locatie van de proefsleuven is gekozen vanwege de aanwezigheid van de huidige bebouwing. In de werkputten zijn drie profielen gedocumenteerd: profielen 1 en 3 in werkput 2 en profiel 2 in de werkput 1. Een selectie van de aangetroffen sporen is gecoupeerd en afgewerkt tot op het niveau dat noodzakelijk was voor het beantwoorden van de vraagstellingen. De vlakken zijn aangelegd tot 30 centimeter onder de beoogde verstoringsdiepte.

⁹ Beckers 2021.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 4. Overzicht aangetroffen sporen, profielen en werkputten (bron: Synthegra B.V.)

In de werkputten sleuven is één vlak onderzocht en gedocumenteerd. De vlakaanleg heeft laagsgewijs plaatsgevonden tot op het vlakniveau waarop de grondsporen zichtbaar werden en het vlak te interpreteren was. Per haal van de graafmachine is met behulp van de metaaldetector door een metaaldetectorspecialist het blootgelegde vlak afgezocht. Behalve het vlak, is ook de stort met behulp van de metaaldetector onderzocht. Na iedere haal van de graafmachine is het vlak op vondsten en grondsporen gecontroleerd.

Er zijn in totaal 13 spoornummers uitgedeeld en 9 vondstnummers. Een selectie van de aangetroffen sporen is gecoupeerd en afgewerkt tot op het niveau dat noodzakelijk was voor het beantwoorden van de vraagstellingen. Grondsporen die behoren bij een structuur zijn niet gecoupeerd, zodat bij een eventuele opgraving de structuur integraal kan worden onderzocht. Bijzondere grondsporen als waterputten en haardplaatsen zijn niet aangetroffen gedurende het proefsleuvenonderzoek.

De vondsten zijn per spoor, per laag en per segment verzameld. Alle relevante profielen zijn gedocumenteerd en beschreven. Het vlak en de profielen zijn lithologisch beschreven conform de NEN 5104¹⁰ en bodemkundig¹¹ geïnterpreteerd.

Het vlak is digitaal ingemeten met GPS en gefotografeerd en op een schaal van 1:50 en gefotografeerd. De profielen en de coupes zijn op schaal 1:20 getekend. Alle foto's van het vlak, sporen, coupes en profielen zijn voorzien van een noordpijl, een schaalstok en een fotobordje c.q. fotoformulier met het onderzoek

¹⁰ Nederlands Normalisatie-instituut 1989.

¹¹ De Bakker en Schelling 1989.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

meldingsnummer en objectgegevens. In iedere proefsleuf is per vlak de hoogte gemeten in raaien met een tussenafstand van 5 m alsmede de maaiveldhoogtes aan de rand van de werkput.

Van muurwerk is de bovenzijde, de onderzijde en van iedere versnijding de hoogtemaat genomen. De hoogtematen zijn aan het begin en het eind van de betreffende muur genomen, alsmede op hoeken en/of aanhechtingen. Er zijn geen muren verwijderd tijdens het onderzoek.

3.2 Landschapsgenese en bodemopbouw

Er zijn in totaal 3 profielen aangelegd en gedocumenteerd verspreid over de werkputten 1 en 2 (zie afbeeldingen 5, 6 en 7).

In profiel 1 is tot een diepte ca 1,4 m beneden maaiveld (circa -1,36 m NAP) een pakket grijs, zandige, zwak humeuze klei met fragmenten aardewerk aangetroffen (afbeelding 5). Dit gaat op een diepte van ca 0,7 m beneden maaiveld (ca. -0,7m NAP) over in donkergrijs zwak zandige, zwak humeuze klei met veel fragmenten puin. Hierop is een 10 cm dikke laag grijze, sterk zandige, zwak humeuze klei aanwezig. Hierop is een laag donkergrijze, sterk siltige, sterk humeuze klei aangetroffen. Hierop is tot aan het maaiveld een grijs zwak zandige, zwak humeuze klei met baksteenfragmenten aanwezig. Alle pakketten kunnen gezien worden als ophogingspakketten.

Afbeelding 5 Profiel 1 aan de oostkant van de werkput 2. (bron: Synthegra B.V.)

Het profiel 3 (afbeelding 6), bestaat tot een diepte van ca. 1 m beneden maaiveld (-0,8 NAP) uit bruingrijs sterk zandige, sterk humeuze klei en bevat fragmenten van aardewerk. Deze laag betreft hier spoor 11. In het noordelijke deel van dit profiel, ca. 1,20 m beneden maaiveld, is looppad van neergelegde bakstenen aanwezig

dit betreft spoor 12. In het midden van het profiel, tot een diepte van 1,3 m beneden maaiveld (rond -0,6 NAP) is met een breedte van 0,1 m een houten beschoeiing aangetroffen. Dit is spoor 13. In de zuidelijke hoek van het profiel, tot rond 1,3 m beneden maaiveld (ca. - 1m NAP) is bruin veen aangetroffen. Dit veenpakket is het enige natuurlijke pakket dat tijdens het onderzoek bereikt is. Hierop, tot een diepte van ca. 0,95 m beneden maaiveld (-0,95 m NAP) in het zuidelijke en oostelijke deel van het profiel, is zwak siltig, matig fijn grijs opgebracht zand met steenkool aangetroffen. Hier bovenop, tot een diepte van 0,80 m beneden maaiveld (ca - 0,64 m NAP) in het zuidelijke en oostelijke deel van het profiel, is sterk siltig, grijs opgebrachte klei aangetroffen. Bovenop, tot een diepte rond 0,2 m beneden maaiveld, is zwak zandig, donkergrijs opgebrachte klei met humeuze samenstelling en baksteen fragmenten aangetroffen. Dit kan als bouwvoor geïnterpreteerd worden. Hierop, tot aan maaiveld is zwak siltig, matig fijn opgebracht zand aangetroffen. Alle pakketten kunnen gezien worden als ophogingspakketten alsook sporen (indien vermeld).

Afbeelding 6. Profiel 3 aan de noordoostkant van de werkput 2. (bron: Synthegra B.V.)

In profiel 2 (afbeelding 7) gelegen in werkput 1, bestaat tot het vlak van de top tot ca. 1,4 meter beneden maaiveld (0,23m NAP) uit sterk zandige bruingrijze klei. In het westelijke deel van het profiel is tot ca. 1,6 m beneden maaiveld (-0,2m NAP) zwak siltig, donker grijs bruin zand aangetroffen. Er is hier nog een boring verricht en het blijkt dat het ophoogpakket nog ongeveer 1 meter dieper gaat (2,4 m beneden maaiveld, 0,77 m -NAP)

Hierop, tot ca. 1,1 beneden maaiveld (0,83m NAP) sterk zandig, donkergrijze, zwak humeuze klei. Het oostelijke deel van dit profiel bestaat tot een diepte van 1 m beneden maaiveld (ca. 0,93m NAP) uit een sterk zandig, lichtbruin grijze klei met fragmenten baksteen. Hierop, tot een diepte van ca. 0,9 m beneden maaiveld, is een pakket zwak siltig, donker grijs, zwak humeus zand aangetroffen. Hierop zijn meerdere kleilagen op elkaar gestapeld aangetroffen met afval, gescheiden door humeuze lagen. Hierop is op een diepte van 0,4 meter

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

beneden maaiveld (1,5 m +NAP) een sterk zandige bruingrijze, sterk humeuze klei aangetroffen, dit betreft de bouwvoor. Alle lagen betreffen ophogingslagen. De afwisseling van afval- en humuslagen is aan te duiden als dijkophogingslagen.

Samenvattend kan gesteld worden dat op de locatie een dik pakket van ophogingslagen aanwezig is, rustend op mineraalarm veen. Het vlak van de werkputten is aangelegd in de top van een ophogingspakket dat materiaal bevat uit de 16^e tot en met het begin van de 19^e eeuw. In het booronderzoek is dit omschreven als natuurlijke klei, maar tijdens het proefsleuvenonderzoek bleek dat hier duidelijk nog aardewerk- en baksteenfragmenten in aanwezig waren en dat het dus een ophogingspakket betreft. Dit pakket met ophogingslagen wordt afgedekt door een pakket jongere ophogingslagen uit de 19^e en 20^e eeuw.

Afbeelding 7. Profiel 2 aan de zuidoostkant van de werkput 1. (bron: Synthegra B.V.)

3.3 Analyse sporen en structuren

Er zijn in totaal dertien spoornummers uitgedeeld (zie afbeelding 4). De meeste sporen zijn in de noordelijke deel van het plangebied aangetroffen. In het zuidelijke deel is een verstoring aangetroffen in de vorm van een septic tank en een huisaansluiting van het riool die niet op KLIC informatie zichtbaar was.

In totaal zes van de sporen betroffen muurfunderingen met een noord-zuidelijke of oost-westelijke oriëntatie (sporen 5-10 in werkput 1 en spoor 1 in werkput 2), twee paalkuilen (sporen 2 en 3 in werkput 2), een greppel (spoor 11 in werkput 2), een uitbraaksleuf (spoor 4 in werkput 2), een looppad (spoor 12 in werkput 2) en de

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

restanten van een beschoeiing (spoor 13 in werkput 2). Sporen 2-4 en 11-13 zijn gecoupeerd. De muren bestaan uit rood en geelbakkende bakstenen, gevoegd met kalkmortel. Er zijn verschillende baksteenformaten aangetroffen, namelijk de formaten (lengte x breedte x hoogte) in spoor 1 (18x9x4), (18x8.5x4) in spoor 1, spoor 12 (17x8x4.5), spoor 8 (17x6x4), spoor 10 (18x8x6). Deze maten zijn sinds het begin van de 19^e eeuw courant en bekend als Wiener-formaat. Het kalkmortel duidt op een datering pre-1850, waarna cementmortel snel de overhand nam. Een datering aan het begin van de 19^e eeuw ligt hiermee voor de hand. Dit sluit ook aan bij de informatie op het historische kaartmateriaal. Spoor 5 gaat aan de westzijde over in een keldermuur. Spoor 7 is een trap naar de kelder en is voorzien van een bekleding met plastic zeil. De kelder bevond zich aan het noordoosten van spoor 5 en is volgestort met bakstenen en puin.

Uit de kadastrale minuutkaart uit het begin van de 19^e eeuw is in het perceel een groot gebouw afgebeeld dat enigszins groter lijkt te zijn dan de huidige woning en schuur (zie afbeelding 11). In de beschrijving van de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafelen staat dat hier een vlasschuur gestaan heeft, die in eigendom was van de heer Naaktgeboren. De gevonden sporen corresponderen goed met de verwachte funderingen van deze schuur. De muurfunderingen zijn in het noordoosten van het gebied nog tot in ca. 1950 in gebruik geweest. Dit blijkt uit het plastic zeil op spoor 7. De muren van de vlasschuur zijn deels uitgebroken en onder andere gebruikt voor het maken van de kelder van het huidige pand. Deze keldermuren hebben een gelijke baksteengrootte en -kleur.

Afbeelding 8. Spoor 1, muurrestant onderdeel uitgemaakt van uitbraaksleuf. (bron: Synthegra B.V.)

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 9. Spoor 5, onderdeel uitmakend van de cluster sporen. (bron : Synthegra B.V.)

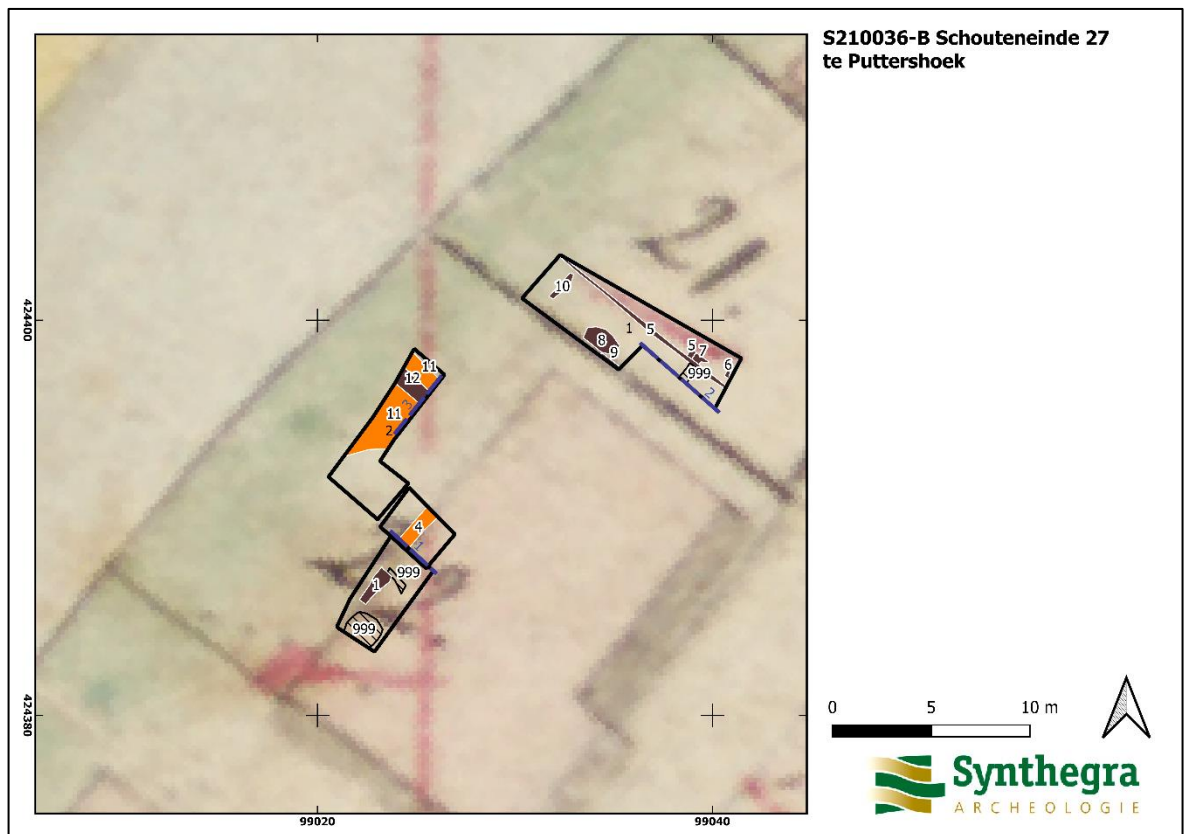
Uit de greppel / spoor 11 is behoorlijk veel ouder aardewerk aangetroffen: dit wordt verder in paragraaf 3.4 behandeld. Het aardewerk dateert uit de 17^e/18^e eeuw, maar is echter wel vermengd met wat recenter materiaal (wit bakkend/porselein). Wellicht is de greppel watervoerend geweest tot in de 19^e eeuw en kon er daarom tot relatief recent nog materiaal in gedumpt worden. Vanwege de grote aantallen die nabij spoor 11 verzameld is, is een indicatie dat er zeker activiteit in of rondom de onderzochte sleuven uit het begin van de Nieuwe tijd te verwachten is.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 10. Spoor 11 en 12, greppel met hier overheen een bakstenen pad geplaatst. (bron: Synthebra B.V.)

Afbeelding 11. De allesporenkaart geprojecteerd op de kadastrale minuut. De projectie is niet precies nauwkeurig. Spoor 5 komt overeen met de noordoostelijke muur van het weergegeven gebouw.

3.4 Vondstmateriaal

Aardewerk

In totaal zijn er 105 stuks aardewerk verzameld die onder zijn te verdelen in vier categorieën.

Er zijn 13 stuks witbakken aardewerk aangetroffen, 6 stuks komen uit spoor 11: een greppel, 2 stuks uit spoor 2 (zie afbeelding 12). De overige 7 fragmenten zijn bij het aanleggen van de werkputten in ophogingslagen aangetroffen. Deze fragmenten zijn allen te dateren in de Nieuwe Tijd C.

8 stuks aardewerk zijn geverfde waar met motieven en versieringen die in de 17^e 18^e eeuw dateren (Fayence/Majolica en witgoed: zie afbeelding 13). Er is ook een stuk groen geglazuurd bruin gebakken aardewerk aangetroffen en een stuk bruin-bakkend aardewerk met loodverf.

Er zijn 11 stuks grijsblauw steengoed aangetroffen waarvan 5 uit greppel 11 komen. Deze dateren eveneens in de 17^e/18^e eeuw (afbeelding 14).

Er zijn 74 stuks bruin dubbelzijdig geglazuurd aardewerk aangetroffen met een grote variëteit aan soorten. Het betreft grapes, kommen, voorraadpotten met oren en drankpotten met schenkuiten. De grote uniformiteit van het materiaal die verspreid over de twee werkputten zijn aangetroffen doen vermoeden dat het om een vrij korte fase van gebruik gaat. (afbeelding 15)

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 12. Wit-bakkend aardewerk (vnr. 2)

Afbeelding 13. Wit-bakkend met versieringsmotieven (vnr. 2)

Afbeelding 14. fragment steengoed bodem (vnr. 2)

Afbeelding 15. Voorbeelden van bruin geglaazuurd aardewerk (vnr. 2)

(alle foto's / bron: Synthebra B.V.)

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Afbeelding 16. Verzameling verschillende typen aardewerk uit vnr.7 (spoor 11) (bron: Synthegra B.V.)

3.5 Specialistisch onderzoek

Er is een algemeen monster genomen uit greppel spoor nummer 11. Vanwege de duidelijke datering van het spoor en de inschatting dat het monster vanwege het ontbreken van zichtbaar organisch materiaal/humus geen bijdrage aan botanisch onderzoek zal leveren, is het monster verder niet geselecteerd om uit te werken.

4 Beantwoording van de onderzoeksvragen en conclusies

4.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen:

1. Zijn binnen het plangebied één of meer archeologische vindplaatsen aanwezig, in het bijzonder van historische bebouwing langs het Schouteneinde?

Er kan sprake zijn van twee vindplaatsen. De muurwerken duiden op een structuur (vlasschuur) dat aan het begin van de 19e eeuw is opgericht en samenhangt met informatie van historisch kaartmateriaal (kadastrale minuut). Een greppel met daarin overwegend 16^e/17^e -eeuws aardewerk duidt op een oudere activiteit binnen de omgeving. Het is (nog) niet goed bekend wat die activiteit is geweest.

2. Wat is de lithologische-, lithogenetische- en geologische bodemopbouw van het plangebied?

Binnen de stratigrafie van het onderzochte gebied zijn voornamelijk antropogene ophogingspakketten aangetroffen. Dit rust op een pakket mineraalarm veen.

3. In welke mate is het onderzoeksgebied verstoord?

Het plangebied is tot circa 40 centimeter beneden maaiveld als verstoord te beschouwen. Hieronder zijn antropogene ophogingspakketten aangetroffen die te maken hebben met de archeologische vindplaats en de biografie van de huisplaats.

4. Indien sporen en/of structuren aanwezig zijn, wat is de aard, omvang, datering, fasering en conserveringstoestand van de sporen en structuren?

Het gaat om een tweetal greppels, een tweetal paalkuilen en voor het overige om muurresten. De muurresten zijn op basis van het baksteenformaat en de mortel te dateren in het begin van de 19^e eeuw. Een greppel (spoornummer 11) valt op basis van het aardewerk te dateren in de 16^e/17^e eeuw hoewel er toch ook 19^e -eeuws aardewerk in is aangetroffen, echter kan dit te relateren zijn aan spoornummer 12, een looppad dat naast de greppel heeft gelegen en dat later is opgevuld.

5. In hoeverre zijn in het gebied nog sporen van de 19^e -eeuwse bebouwing en hun voorgangers aanwezig?

De gevonden muurresten corresponderen goed met de verwachte funderingen van de vlasschuur uit het begin van de 19^e eeuw. Eventuele oudere bebouwingsresten zijn tijdens het onderzoek niet in beeld gekomen maar kunnen nog wel in het plangebied aanwezig zijn.

6. In hoeverre is langs het Schouteneinde nog een pakket met dijkophogingslagen aanwezig? Kan het onderzoek inzicht geven in de datering en stratigrafie van het pakket?

In profiel 2 langs het Schouteneinde zijn nog een pakket afvallagen afgewisseld met humuslagen aangetroffen, dit is een pakket met dijkophogingslagen. Omdat deze zich boven het vlakniveau bevinden met muurresten uit ca. 1830, zij het waarschijnlijk ophogingslagen uit de 19^e en 20^e eeuw.

7. Welke materiaalcategorieën zijn aanwezig en hoe is de conserveringstoestand van de verschillende vondstcategorieën?

Er is hoofdzakelijk aardewerk aangetroffen en een houten plank die tot een beschoeiing behoort. De conservering van het aardewerk is goed te beschouwen. De houten plank is matig geconserveerd.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

8. Wat is de datering van de archeologische vondsten, tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij en hoe is de conserveringstoestand?

Zie vraag 7. Het betreft aardewerk en een houten plank. Het aardewerk is voornamelijk kook- en keukengerei (grapen, drinkwaar, en voorraadpotten).

9. Indien archeologische resten afwezig zijn: wat is hiervoor de verklaring?

Niet van toepassing.

10. Wat is de ruimtelijke spreiding van de archeologische resten, zowel horizontaal als verticaal /stratigrafisch? Kunnen in de stratigrafische opbouw meerdere gebruiksfases aangewezen worden?

In het hele plangebied komt een pakket met ophogingslagen uit de 17^e/18^e eeuw voor, met in de top daarvan een archeologische sporenniveau uit ca. 1830. Op dit niveau zijn de resten van de vlasschuur aangetroffen die op de kadastrale minuutkaart afgebeeld staat. Dit sporenniveau wordt afgedekt door een pakket ophogingslagen uit de 19^e en 20^e eeuw.

11. Is sprake van een behoudenswaardige vindplaats of vindplaatsen op basis van de criteria voor het waarden van vindplaatsen uit KNA 4.1?

Ja, er is sprake van een behoudenswaardige vindplaats. De muurresten behoren tot bewoning zoals op de oudst bekende kaarten staat weergegeven. Daarnaast zijn er ook sterke aanwijzingen dat er oudere activiteit was binnen het plangebied op basis van het aardewerk dat is aangetroffen in een greppel.

4.2 Conclusies

Er is tijdens het onderzoek aangetoond dat de gespecificeerde archeologische verwachting uit het bureauonderzoek en de resultaten van het uitgevoerde booronderzoek correct zijn. Er was op basis van dit voorgaande onderzoek reden om aan te nemen dat er archeologische resten uit de 19^e eeuw en mogelijk ouder konden worden aangetroffen. Dit blijkt uit het onderhavige onderzoek. De muurresten die zijn aangetroffen duiden op een structuur die dateert aan het begin van de 19^e eeuw en dat sluit aan met de bebouwing die is weergegeven op de kadastrale minuut uit omstreeks 1830. Zowel baksteenformaat als mortel sluiten aan bij deze periode. Het merendeel van de mix van het aardewerk dat bij de aanleg van de werkputten is gevonden stamt ook uit deze periode. Verspreid door de ophogingslagen, en in een greppel die onder de muurresten werd aangetroffen, zijn er echter ook oudere scherven aangetroffen uit de 16^e/18^e eeuw. Dit geeft aan dat er al eerder activiteit binnen het gebied was, dit is echter niet verder te duiden dan dit. In het zuidelijk deel van werkput 1 tegen de weg Schouteneinde is ook nog een wisseling van ophogingslagen aangetroffen (afval- en humeuze lagen). Deze behoren tot het dijklichaam waarop de weg Schouteneinde was aangelegd. Deze ophogingslagen dateren uit de 19^e en 20^e eeuw.

5. Archeologische waardering en selectieadvies

5.1 Waardering¹²

Inleiding

Om tot een afgewogen oordeel te komen over de archeologische waarde van een archeologisch interessante locatie dient volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie een vastomlijnde procedure te worden gevolgd.¹³ Eerst dient een standaard scoringstabel ingevuld te worden. Aan de hand van een aantal parameters, te weten belevingsaspecten, fysieke criteria en inhoudelijke criteria, wordt de score bepaald.

Bij een bovengemiddelde score voor fysieke kwaliteit (vijf of zes punten) is een vindplaats in principe behoudenswaardig. Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder) voor de belevingswaarde en fysieke kwaliteit, wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bekijken of de vastgestelde vindplaats behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op één van deze criteria hoog wordt gescoord, worden de archeologische vindplaatsen behoudenswaardig geacht.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit. Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt. Bij een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) wordt nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie. De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Om tot een afweging te kunnen komen, wordt daarbij een intervalschaal gehanteerd, waarbij meetwaarden (scores 1, 2 of 3) worden toegekend aan de scores 'laag', 'midden' en 'hoog'. De wijze waarop deze waardering tot stand is gekomen is terug te vinden op de website van de SIKB (www.SIKB.nl).

Voor het plangebied, zijn de factoren als volgt ingevuld (tabel 5.1):

Beleving

Bij beleving gaat het om zichtbare monumenten waarbij de criteria schoonheid en herinnering worden gebruikt. Aangezien er geen zichtbare monumenten zijn aangetroffen, zijn deze criteria hier niet van toepassing.

Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin archeologische overblijfselen nog intact en in hun oorspronkelijke positie aanwezig zijn. Binnen deze waarde wordt onderscheid gemaakt tussen de criteria gaafheid en conservering. De gaafheid en conservering krijgen een hoge score. De afdekking van de bodems met dikke ophogingspakketten in combinatie met een hoge grondwaterstand zorgt voor een goede conservering van de aangetroffen archeologische waarden. Een representatief aantal sporen is gecoupeerd,

¹² volgens specificatie VS 06

¹³ SIKB 2010.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

waarbij is gebleken dat muurwerk, maar ook paalsporen en greppels zich duidelijk aftekenen. De conserveringsdiepte van paalsporen is goed te noemen. Op grond van het waarderingscriteria is af te leiden dat de onderzoekslocatie op basis van de fysieke kwaliteit behoudenswaardig is. De inhoudelijke kwaliteit is qua informatiewaarde en representativiteit hoog en qua zeldzaamheid en ensemblewaarde gemiddeld.

Waarden	Criteria	Scores		
		Hoog	Midden	Laag
Beleving	Schoonheid	Wordt niet gescoord		
	Herinneringswaarde	Wordt niet gescoord		
Fysieke kwaliteit	Gaafheid	3		
	Conservering	3		
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid		2	
	Informatiewaarde	3		
	Ensemblewaarde		2	
	Representativiteit	3		

Tabel 2: Scoretabel ter waardering van de vindplaats.

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

5.2 Selectieadvies¹⁴

Binnen de grenzen van het plangebied zijn behoudenswaardige archeologische resten aangetroffen. Om die reden wordt aanbevolen beschermende maatregelen te nemen om de archeologische resten niet te verstoren. Dit geniet de voorkeur aangezien er sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Indien planaanpassing echter niet mogelijk is dient er een vervolgonderzoek uitgevoerd te worden in de vorm van een archeologische begeleiding (AB) van de sloop van de aanwezige fundamenten. Hierna dient dan een opgraving (DO) te worden uitgevoerd bij bodemverstorende activiteiten indien er geen beschermende maatregelen kunnen worden genomen. Voor een dergelijk onderzoek is het wettelijk verplicht een Programma van Eisen (PvE) op te stellen dat goedgekeurd dient te worden door het bevoegde gezag. Het definitieve selectiebesluit zal worden genomen door de bevoegde overheid, de gemeente Hoeksche Waard.

Bovenstaande vormt een selectieadvies. De resultaten van dit onderzoek dienen vooraleerst te worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Hoeksche Waard). Deze neemt vervolgens een definitief selectiebesluit.

¹⁴ volgens specificatie VS 07

Project : Schouteneinde 27 te Puttershoek, Gemeente Hoeksche Waard. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Projectnummer : S210036-B, versie 1

Bronnen

Literatuur

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Beckers, I. 2021: *PvE voor IVO-P Schouteneinde 27 te Puttershoek*. Synthegra PvE S210036-B, Leusden

Huizer, J., M. Benjamins, en S. van der A. 2014. *De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de Hoeksche Waard*. ADC Heritage H 034. Amersfoort.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989: *NEN 5104 Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Ransijn, S. 2021. *Schouteneinde 27 te Puttershoek. Gemeente Hoeksche Waard. Bureauonderzoek t.b.v. Inventariserend Veldonderzoek, Verkennend booronderzoek*. Synthegra-rapport S210036. Leusden.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1*. SIKB, Gouda.

Bijlagen:

Bijlage 1: Sporenlijst

ProjectCode	Put	Vlak	Profiel	Spoornr	Vullingnr	Interpretat	Textuur	Tint	Hoofdkleur	Bijkleur	Gevlekt	Structuurtype
S210036-B		2	1 0		1	1	MUUR.FUND		RO	GL	ONWAAR	MUUR
S210036-B		2	0 1		2	1	PAALGAT		ZW		ONWAAR	PALENRIJ
S210036-B		2	0 1		3	1	PAALGAT		ZW		ONWAAR	PALENRIJ
S210036-B		2	1 0		4	1	GREPPEL Ks4		ZW		WAAR	GREPPEL
S210036-B		1	1 0		5	1	MUUR.FUND		RO	GL	WAAR	MUUR
S210036-B		1	1 0		6	1	MUUR.FUND		RO	GL	WAAR	MUUR
S210036-B		1	1 0		7	1	MUUR.REST		RO	GL	WAAR	MUUR
S210036-B		1	1 0		8	1	MUUR.REST		RO	GL	WAAR	MUUR.UITBRAAK
S210036-B		1	1 0		9	1	MUUR.FUND		RO	GL	WAAR	MUUR
S210036-B		1	1 0		10	1	MUUR.FUND		RO	GL	WAAR	MUUR
S210036-B		2	1 0		11	1	GREPPEL Ks4	D	GR	BR	ONWAAR	GREPPEL
S210036-B		2	1 0		12	1	MUUR.REST		RO		ONWAAR	MUUR
S210036-B		2	1 0		13	1	PLANKELM	D	GR		ONWAAR	BESCHOEI

Bijlage 2: Vondstenlijst

ProjectCod	Vondstnr	Put	Vlak	Profiel	Spoornr	Vak	Verzamelw	Monsterty	Inhoud	Opmerkingen
S210036-B	1	2	1	0			1 AANLEG		MIX	
S210036-B	2	2	1	0		1	TROF		MIX	
S210036-B	3	1	1	0			AANLEG		MIX	
S210036-B	4	1	1	0			AANLEG		MIX	
S210036-B	5	2	1	0			2 AANLEG		MIX	
S210036-B	6	2	1	0			AANLEG		MIX	
S210036-B	7	2	1	0		11	AANLEG		MIX	
S210036-B	8	2	1	0			3 AANLEG		MIX	
S210036-B	9	2	1	0		11	BEMON	MGR	MA	Monster algemeen
S210036-B	10	2	1	0		13	TROF		OXX	plank beschroeiing

Bijlage 3: Splits- en determinatielijst

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	MateriaalCategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	1	1		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	68,4	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	1	2		KBW	27-01-2022	Dakpan	1	150,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	1	3		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	124,8	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	1	4		KBW	27-01-2022	Tegel	1	208,9	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	1		KAW	27-01-2022	Wandscherf / Oor	1	60,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	2		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	11,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	3		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	13	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	4		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	5,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	5		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	11,4	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	6		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	32,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	7		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	2	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	2	8		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	71,2	Fayence / Majolica		
S210036-B	3	1		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	23,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	3	2		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	19,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	3	3		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	89,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	3	4		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	42,9	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	3	5		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	18,8	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	3	6		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	24,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	4	1		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	77,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	4	2		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	72,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	4	3		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	28,8	Steengoed	NTB	NTB
S210036-B	4	4		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	20,7	Fayence / Majolica	NTB	NTB
S210036-B	4	5		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	18,5	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	5	1		KAW	27-01-2022	Oor	1	38,9	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	5	2		KAW	27-01-2022	Randscherf	1	24,5	Schenktuitje		
S210036-B	5	3		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	142,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	5	4		KAW	27-01-2022	Wandscherf	1	9,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	MateriaalCategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	5	5		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	30,4	Steengoed	NTB	NTB
S210036-B	5	6		KAW	27-01-2022	Bodemscherf	1	89,1	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	1		KKP	27-01-2022	Steel kleipijp	1	3,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	2		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	51,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	3		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	52,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	4		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	24	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	5		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	28,8	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	6		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	10,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	7		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	22,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	8		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	4,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	9		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	4	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	6	10		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	8,2	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	6	11		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	6,5	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	6	12		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	5,2	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	6	13		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	1,9	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	6	14		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	4,7	Witgoed	NTC	NTC
S210036-B	7	1		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	289,2	Geglazuurd met loodverf	NTB	NTB
S210036-B	7	2		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	32,8	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	3		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	46,9	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	4		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	142,9	Bodem met gat	NTB	NTB
S210036-B	7	5		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	116,5	Wit met blauw	NTB	NTB
S210036-B	7	6		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	54,5	Groen glazuur buitenkant	NTB	NTB
S210036-B	7	7		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	53	Bodem met gat	NTB	NTB
S210036-B	7	8		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	141	Bruin glazuur buitenkant	NTB	NTB
S210036-B	7	9		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	22,4	Wit vermoedelijk porselein	NTC	NTC

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	MateriaalCategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	7	10		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	32,3	Witgoed binnenkant bodem met bloemetjes , onderkant met groen kruisje	NTC	NTC
S210036-B	7	11		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	18,2	Witgoed binnenkant bodem met bloemetjes , onderkant met 2 groene stippen	NTC	NTC
S210036-B	7	12		KAW	28-01-2022	Oor	1	50,2	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTC	NTC
S210036-B	7	13		KAW	28-01-2022	Oor	1	299,3	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTC	NTC
S210036-B	7	14		KAW	28-01-2022	Oor	1	202,8	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	15		KAW	28-01-2022	Oor	1	521,6	Bovenkant kruik met oor vermoedelijk " Baardmans " ??	NTC	NTC
S210036-B	7	16		KAW	28-01-2022	Randscherf met schenktuit	1	716,4	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	17		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	37,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	18		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	87,1	Deel van een vergiet	NTB	NTB
S210036-B	7	19		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	168	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	20		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	99,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	21		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	31,5	Met schenktuit	NTB	NTB
S210036-B	7	22		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	21,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	7	23		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	79	Dubbelzijdig geglazuurd met loodverf versieringen op de buitenzijde	NTB	NTB
S210036-B	7	24		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	25,8	Geel / Groen geglazuurd aan beide zijde	NTB	NTB
S210036-B	7	25		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	19,2	Witgoed modern	NTC	NTC
S210036-B	7	26		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	9,6	Witgoed met bruine dunne rand en buitenzijde versierd met bloemen	NTC	NTC

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	MateriaalCategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	7	27		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	5,4	Witgoed met bruine dunne rand en buitenzijde versierd met bloemen	NTC	NTC
S210036-B	7	28		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	3,8	Porselein Wit met Blauwe versieringen	NTC	NTC
S210036-B	7	29		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	32,2	Fayence / Majolica versierd met bloemen	NTB	NTB
S210036-B	7	30		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	64,6	Steengoed , deel van waterkruik	NTB	NTB
S210036-B	7	31		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	72,9	Steengoed , deel van waterkruik	NTB	NTB
S210036-B	7	32		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	103,4	Steengoed , deel van waterkruik	NTB	NTB
S210036-B	7	33		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	48	Steengoed , deel van waterkruik	NTB	NTB
S210036-B	7	34		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	135	Steengoed , deel van kruik	NTB	NTB
S210036-B	7	35		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	57,4	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	36		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	45,5	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	37		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	28,8	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	38		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	19,9	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	39		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	35,7	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	40		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	20,5	Veillance of Magnolica versierd met bloemen Wit met Blauw	NTB	NTB
S210036-B	7	41		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	19,8	Deel van een Graap	NTB	NTB
S210036-B	7	42		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	12,9	Dubbelzijdig geglazuurd , buitenkant Bruin en binnenkant Geel	NTB	NTB
S210036-B	7	43		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	39	Dubbelzijdig geglazuurd , buitenkant Groen en binnenkant Geel	NTB	NTB

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	MateriaalCategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	7	44		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	24,6	Dubbelzijdig geglazuurd , buitenkant Groen en binnenkant Geel	NTB	NTB
S210036-B	7	45		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	12,9	Dubbelzijdig geglazuurd , buitenkant Bruin en binnenkant Bruin , Geel en Wit versierd	NTB	NTB
S210036-B	7	46		KBW	28-01-2022	Wandscherf	1	9,5	Stuk van een tegel versierd met Bruin / Wit / Gele motief	NTB	NTB
S210036-B	8	1		KAW	28-01-2022	Oor	1	76,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	2		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	626,5	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	3		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	93,2	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	4		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	31,7	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	5		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	67,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	6		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	66,1	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin met deel oor	NTB	NTB
S210036-B	8	7		KAW	28-01-2022	Randscherf	1	60,4	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin , Deel van een schaal	NTB	NTB
S210036-B	8	8		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	147,7	Rond en handgevormd	NTB	NTB
S210036-B	8	9		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	123,1	Rond	NTB	NTB
S210036-B	8	10		KAW	28-01-2022	Bodemscherf	1	104,3	Steengoed Grijs / Blauw	NTB	NTB
S210036-B	8	11		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	34,7	Steengoed Grijs / Blauw	NTB	NTB
S210036-B	8	12		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	5,9	Steengoed Grijs / Blauw	NTB	NTB
S210036-B	8	13		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	11,3	Steengoed Grijs / Blauw	NTB	NTB
S210036-B	8	14		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	58,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB
S210036-B	8	15		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	214,6	Dubbelzijdig geglazuurd , Bruin	NTB	NTB

ProjectCode	Vondstnr	Volgnr	VerpaktMet	Materiaalcategorie	Datum	DeventerSysteem	Aantal	Gewicht	Opmerkingen	Begin_datering	Eind_datering
S210036-B	8	16		KAW	28-01-2022	Wandscherf	1	71,4	Dubbelzijdig geglazuurd , binnenkant versierd met Blauw en Wit , Fayence / Majolica	NTC	NTC
S210036-B	9	1		OPX	28-01-2022	Monster	1	10000	Monster Algemeen 10 Kg in Witte emmer		